

Mantelzorg en het Vlaams Mantelzorgplan

Wat is mantelzorg?

Iemand is mantelzorger als die persoon:

- op regelmatige basis zorgt voor een familielid (partner, ouder, grootouder, nonkel, tante, kleinkind, ...), buur, vriend of kennis die omwille van (fysieke of psychische) handicap, chronische ziekte, ouderdom, ... zorg nodig heeft;
- die zorgtaken verleent bij de persoon met de zorg- en ondersteuningsnood thuis of in een voorziening waar deze persoon verblijft (woonzorgcentrum, psychiatrische voorziening);
- dit doet omdat hij/zij een nauwe band heeft met de persoon met de zorg- en ondersteuningsnood.

Waar kunnen mantelzorgers terecht voor info?

- 6 erkende Vlaamse mantelzorgverenigingen:
 - Coponcho: 02 515 02 63 en info@coponcho.be
 - Liever Thuis LM: 02 542 87 09 en lieverthuis@lm.be
 - Mantelzorgnetwerk: 016 24 49 49 en mantelzorgnetwerk@samenferm.be
 - OKRA Zorgrecht: 02 246 57 71 en zorgrecht@okra.be
 - Samana: 02 211 35 65 en mantelzorg@samana.be
 - Steunpunt Mantelzorg: 078 77 77 97 en info@steunpuntmantelzorg.be
- Algemene website: www.mantelzorgers.be

Vlaams mantelzorgplan 2022-'24

Op 25 november 2022 werd het uitvoeringsbesluit voor de uitvoering van het Vlaams mantelzorgplan door de Vlaamse regering goedgekeurd. Door 1 miljoen euro te investeren, beklemtoonde de regering het belang van mantelzorg in Vlaanderen en Brussel, met erkenning van de meerwaarde van mantelzorg voor het zorg- en welzijnslandschap en de samenleving. Het mantelzorgplan stelt het herkennen, erkennen/waarderen en ondersteunen van mantelzorgers centraal. In nauwe samenwerking met een ruime groep van stakeholders en beleidsdomeinen zoals werk, onderwijs en jeugd wil de regering de zichtbaarheid van mantelzorg op de werkvloer, op school en in de samenleving vergroten en stappen zetten naar een betere ondersteuning van mantelzorgers in Vlaanderen en Brussel.

Het mantelzorgplan omvat 5 projecten, die in 2024 (verder) zullen worden uitgerold:

- Mantelzorgers (h)erkennen op de werkvloer: overleg met vakbonden, werkgeversorganisaties, preventiediensten en bedrijven over een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid, trajecten uitrollen in verschillende bedrijven (profit en social profit sector).
- Jonge mantelzorgers (h)erkennen op school: focus op secundair onderwijs (trajecten naar een mantelzorgvriendelijke school – spel 'De geheime club van de M.Z.' over jonge mantelzorg voor klassen) en hoger onderwijs (stappen naar een statuut voor studerende jonge mantelzorgers).
- Mantelzorgers betrekken bij scharniermomenten in de zorg: focus op overgang naar het palliatief statuut, opname en verblijf van de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in een (semi-)residentiële voorziening, opname en verblijf in het (psychiatrisch) ziekenhuis en terugkeer naar huis: intervisietrajecten voor de thuiszorg en de voorzieningen, e-learning voor verzorgenden.
- Psychosociale begeleiding voor mantelzorgers: aanbieden van een inventaris van het psychosociale begeleidingsaanbod voor mantelzorgers per eerstelijnszone, sensibiliseringscampagne rond hulp durven vragen.
- Vernieuwing website www.mantelzorgers.be: reeds beschikbaar – wordt verder aangevuld tegen 31/01 (officiële lancering, ook inventaris psychosociale begeleiding beschikbaar) en later in 2024.

Daarnaast is er in het mantelzorgplan ook aandacht voor de automatische rechtentoekenning aan mantelzorgers en personen met een zorg- en ondersteuningsnood.